

føler, at han ikke kan opfylde. Det ved jeg Hundreder af Eksempler paa. Man kan nok saa meget sige til ham, at han kan slippe nemmere ved at gaa paa Forlig om at paatage sig Afdrag, end naar han lader det gaa til Doms, men han siger: Nej, jeg kan ikke betale det i de Afdrag, der forlanges, og følgelig vil jeg ikke paatage mig det — og saa gaar Sagen til Doms. Den regelmæssige Gang er altsaa nu den, at Fordringen gaar gennem alle Stadier til Dom og Eksekution. Men her indfører man jo den store Genvej, at Fordringshaveren henvender sig til Fogeden med Fordringen. Hvis Fogeden ikke finder den ganske forkastelig, enten fordi den ikke skyldes, eller fordi det ses, at den ikke er forfalden, hvis der ikke paa Forhaand er saadan noget absolut at indvende mod den, giver han en Udpantningskendelse paa Betingelse af, at man erklærer inden to Uger, at man ikke bestrider Fordringen.

Det er en overmaade skrap Fremgangsmaade. For det første gælder det den Erklæring, den vedkommende skal afgive, idet den Udtryksmaade, at han skal bestride Fordringen, ikke er nogen god Formulering af den Erklæring, der skulde afgives. En Mand, netop en hæderligt tænkende Mand, kan sige: Der et Skyldforhold mellem mig og Fordringshaveren, jeg bestrider ikke Fordringen; men derfor kan der godt være en Fejl i denne, der kan være paaført Renter, som han ikke er forpligtet til at betale, og der kan være andet at udsætte derpaa. Som hæderlig Mand vil han imidlertid ikke bestride Fordringen — vel, saa bliver han underkastet Udpantning. Det er alt for strengt, det maa man ikke underkaste ham.

Dernæst komme Fristerne. De ere endnu haardere. Fristen er her sat til 2 Uger. Det er overmaade lidt. Vil man tage et Minimum af, hvad en Fordring skal gennemløbe nu, bliver det omtrent dette: Der skal til at faa Forligsindkaldelsen forkyndt og tilbage 2 Dage, Forligsfristen er 4 Dage. Der skal saa igen, naar intet Forlig opnaas, en Frist til Udtagelse af Stævningen og Stævningens Forkyndelse, og da Retsdagen ikke altid er netop 8 Dage efter, at Forligskommissionen har været samlet, bliver det allermindst 10 Dage. Derpaa foretages Sagen i Retten, og saa har Dommeren sin Frist til at afsige Dommen. Her er det nu en meget forskellig Praksis, der hersker ved de forskellige Retter. Jeg kendte en hæderlig og meget dygtig Dommer — nu er han

for Resten afgaaet —, der havde den Trossætning, kan man sige: Naar jeg skal afsige Dom i en Gældssag og Loven giver mig en Ret til at bruge 6 Uger til Dommen, skylder jeg af humane Hensyn at give Skyldneren den Frist; jeg afsiger derfor ikke min Dom før 6 Ugersdagen derefter. Jeg billiger ikke dette, jeg finder, at det er en Indbringelse af en fremmed Forestilling i Dommerpligterne, som ikke absolut lader sig forsvare, men det er menneskeligt talt ikke forkasteligt. En lignende Betragtning bliver ofte anstillet. Følgen deraf er, at naar man sætter Fristen mellem Optagelsen af Sagen og dens Paadømmelse til 8 Dage, er det det aller-allermindste, som kan indtræffe, og i de allerfleste Tilfælde vil det være mere. Efter at Sagen er paadømt, skal der tages en Udskrift. Udskrifterne besørjes, som bekendt, i Tidsfølge, eftersom de ere bestilte, og enhver Udskrift vil tage nogen Tid uden Hensyn til, hvor lang eller hvor kort Udskriften er. Der vil altsaa gaa nogle Dage. Man vil saaledes se, at den Tid, der vil gaa i det hele, bliver allermindst 4 Uger, og i Reglen vil der gaa meget mere. I Stedet for dette vil man her sætte en Frist af to Uger og saa 6 Dage, og derefter sker saa Udpantningen. Det er alt for haardt, det maa afgjort fraaades.

Som det er blevet nævnt, skal Forslaget jo være saadan, at det er baade i Skyldnernes og i Fordringshavernes Interesse, men som det er opstillet her, er det alt for ensidigt i Fordringshavernes Interesse. Der er ogsaa et Punkt, som man kan regne for lille, men som har sin store Betydning, nemlig at det ikke er foreskrevet her, at Fogedens Kendelse, naar den forkyndes for Skyldneren, ledsages af en Genpart. Det er noget overmaade vigtigt. Hvorledes man saa indretter det, bør det, som forkyndes for Skyldneren, ledsages af en Genpart.

Lovforslaget fortjener, som jeg straks sagde, Overvejelse. Der er, naar man finder de rette Midler dertil, noget her, som det nok kan være rigtigt at gennemføre. Men jeg nægter heller ikke, at det har sine Betænkeligheder nu at vedtage Love, som ere mer eller mindre Hjælp til Skrinlæggelse af den store Retsplejereform. Det er af den formentlige Forfatter af dette Lovforslag, den højtansete Jurist, der hører til Højrepartiet i Landstinget, med Rette blevet sagt, at Lovforslaget kan indpasses saavel i det nuværende som i det kommende Retssystem, men det kan jo dog ikke nægtes,